

Regelverksutvikling
Internasjonalt samarbeid og effektivitet
Henvisning til standarder

Dag Aarnes

Regelrådet

- Bidra til enklere og mer effektivt regelverk for næringsliv
- Kartlegger alle saker innenfor vårt mandat (300 – 350 pr år) – over 1500 siden starten
- Avgir om lag 35-40 uttalelser per år med omfattende skriftlig dokumentasjon og grundig behandling
- Følger faglig utvikling internasjonalt

To hovedtrekk internasjonalt

1. Unngå høye reguleringskostnader:

- Regelkostander reduserer verdiskaping direkte - lavere lønnsevne, lavere utbytte på kapital og mindre skatt
- Svekker konkurransevnen (omstillinger og nyskaping)

2. Mer regelverkssamarbeid mellom land (teknisk/faglig):

- Gir grunnlag for samarbeid om handels- og investeringsavtaler, for miljø- og klimasamarbeid
- Gir bedre grunnlag for samarbeid om skatt (BEPS)
- Rasjonaliserer regelverksprosess/utredningskostnader

Bilde: Colourbox.no

Egen «avtale» om internasjonalt regelverkssamarbeid

Many of today's defining policy issues can only be effectively addressed by learning from others, or through collaborative responses grounded in international co-operation.

These challenges include the existential climate and biodiversity crisis, harnessing the benefits while managing the risks of the digital transformation, supporting the stability of the global financial system or ensuring fluid and predictable international trade, among many others.

1. Taking a whole of government international regulatory co-operation approach, that promotes co-ordination activities across governments and regulators
2. Recognising international regulatory co-operation throughout domestic rulemaking
3. Co-operating internationally (bilaterally, plurilaterally and multilaterally)

Regelverksprosessen i Norge – på hver vår tue?

- Store ulikheter i regelverkspraksis – lite samarbeid i forvaltningen
- Mangler beskrivelse av de berørte næringene – ulike kjennetegn
- For knappe og lite analytiske utredninger
- EØS-regelverk – tungt å innpasse i norsk «høringsmodell»
- Hva med tidlig involvering og kontakt med fagmiljø?

Vellykkede reguleringsprosesser - kjennetegn

- Generelle (funksjonsbaserte) politiske føringer
- Tverrfaglighet og samarbeid – (Jus – teknologi – kost/nytte)
- Tilgang på gode utredninger (NOU) som inkluderer evaluering av eksisterende regler – kontakt med fagmiljøene
- Internasjonalt samarbeid - nabosjekk
- Framoverskuende - teknologinøytrale

OECD Regulatory Policy Committee – 2012-avtalen

12. In developing regulatory measures, give consideration to all relevant international standards and frameworks for co-operation in the same field and, where appropriate, their likely effects on parties outside the jurisdiction.

Utredning om standarder

- **Standarder som et mulig verktøy for å bidra til «bedre regulering»**
- Økende fokus på hvordan man kan effektivisere og forenkle regulering (EU, Norge)
- Bruk av standarder trekkes fram som et virkemiddel (OECD, WTO)
- **Hva er en standard?**
- *«Dokument til felles og gjentatt bruk, fremkommet ved konsensus og vedtatt av et anerkjent organ som gir regler, retningslinjer eller kjennetegn for aktiviteter eller resultatene av dem for å oppnå optimal orden i en gitt sammenheng» (ISO/IEC)*

RAPPORT
HENVISNING TIL STANDARDER I NORSK
REGELVERK
DAGENS PRAKSIS OG POTENSIAL I REGELVERKSUTVIKLINGEN

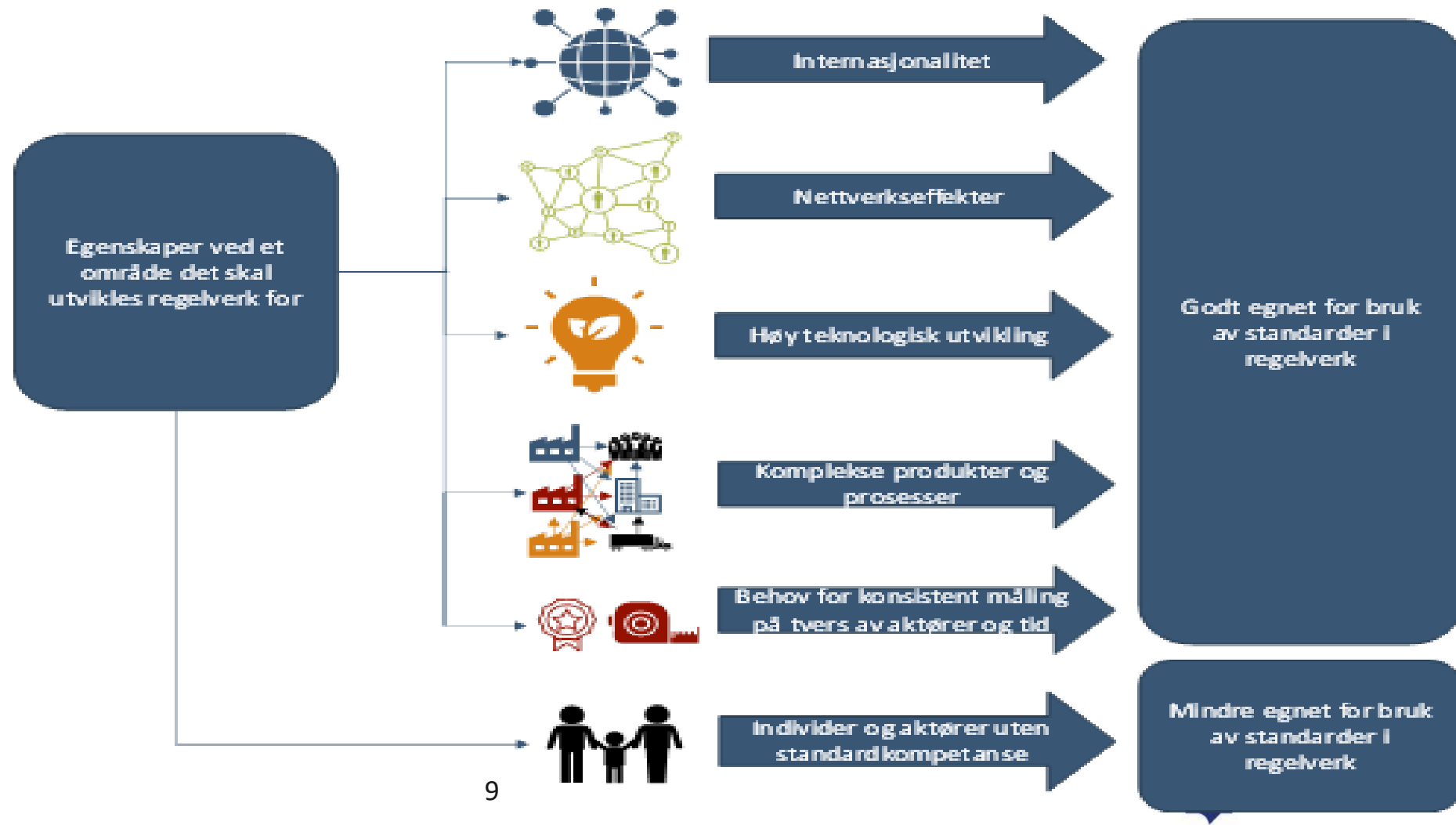
MENON-PUBLIKASJON NR. 17/2022

Av Øyvind Vennerød, Oddbjørn Grønvik, Live Nerdrum, Leo Grünfeld, Francisco Javier (Knowence) og
Gjermund Grimsby

Hva kjennetegner regelverksområder hvor standarder er særlig egnet?

Figur 4-1: Illustrasjon av faktorer ved et område som reguleres som gjør det særlig egnet for bruk av standarder i regelverket

Hvilke forhold påvirker regelverksutviklers bruk av standarder i regelverk?

Faktorer som påvirker bruk av referanser til standarder i regelverksutvikling

1. Må eksistere **relevante standarder** å henvide til
  - Finnes ikke dette, må de utvikles, ellers er det ikke aktuelt å benytte standarder i regelverket
2. Må ha tilstrekkelig **kvalitet** for at regelverksutviklere skal kunne henvide til dem
3. Fordel om standardene har **bred aksept** i den regulerte sektoren
4. Standardenes **tilgjengelighet**: Standardens formulering + standardens kjøpspris
5. Regelverksutviklers **kjennskap til og involvering i utvikling av standarden**
6. Minimere regelverksutviklernes følelse av **avgivelse av kontroll**

Utredning om standarder med fem viktige råd:

1. Standarder bør inkluderes i reguleringspolitikk (Utredningsinstruks)
2. Koordinert regelverksutvikling i lys av brede samfunnstrender (Digitalisering og grønn omstilling gjør at bruk av standarder blir mer relevant)
3. Standardiseringsorganisasjonene bør gjøre en systematisk innsats i å veilede myndighetene i retning av de relevante standardene, og endringer i disse.
4. Nye regelverksområder i tilknytning fremvoksende teknologier krever tidlig involvering i standardiseringsprosessen fra myndighetenes side
5. Standardiseringsorganisasjonene og myndighetene bør utrede muligheten for å tilgjengeliggjøre standarder i offentlige biblioteker